

FOKUS PÅ FOREBYGGELSE OG PLANLÆGNING

Fokus på
forebyggelse
og planlægning

www.sætproppen.dk

SÆT PROPPEN I – ALKOHOLKAMPAGNE 2011

En "STOP dag", hvor folk opfordres til at undlade at drikke alkohol, er en af nyskabelserne i årets alkoholkampagne fra Sundhedsstyrelsen. Dagen er inspireret af de positive erfaringer fra tobaksforebyggelsen og afholdes torsdag den 13. oktober. Stopdagen er en anledning til at alle danskere overvejer deres alkoholvaner og iværksætter de ændringer, som de synes, de har behov for.

Kampagnen og stopdagen skal give kommunerne mulighed for at sætte fokus på borgernes alkoholforbrug. Det kan ske ved at promovere "Stopdagen" ved fx at sætte flasker med budskaber om alkohol og kræft op i kantine på arbejdspladserne, jobcentre og biblioteker.

Kampagnen opfordrer også kommunerne til at fokusere på samspillet mellem kommunens frontpersonale, der møder borger med alkoholproblemer, og alkoholbehandlingen. Det kan ske på temadage om tidlig indsats overfor alkoholproblemer. Der er god videnskabelig dokumentation for effekten af tidlige, korte indgreb overfor alkoholproblemer. Kommunerne har et stort behov for, at de professionelle systematisk spørger om alkoholvaner, når de udreder sociale problemer og derefter henviser til alkoholbehandling.

En ny undersøgelse, "Alkohol, livsstil og helbred – en screeningsundersøgelse blandt borgerne på jobcenter Faxe og Jobcenter Holbæk", peger på, at cirka 1/3 af borgere på kontanthjælp i jobcentre har et alkoholproblem. En anden ny undersøgelse "Alkoholproblemer i børnefamilier - en analyse af alkoholfokus i forvaltningens børnesager", peger på, at kommunernes socialforvaltninger er tilbøjelig til at overse alkoholproblemer i børnefamilier med sociale problemer, fordi forældrenes alkoholproblemer almenføres eller bagatelliseres. Kommunerne opfordres også til at synliggøre kommunes tilbud om alkoholbehandling, fx på kommunens hjemmeside.

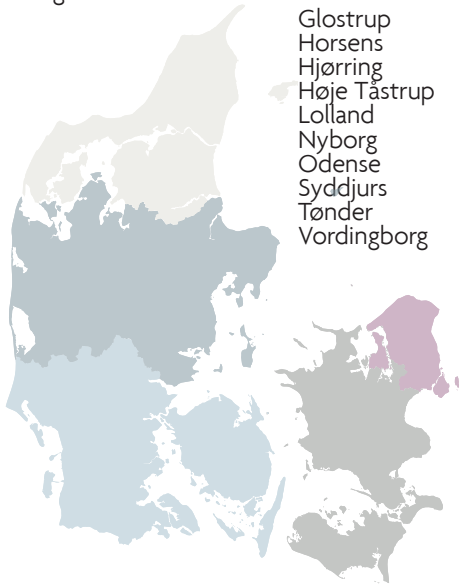
EN GOD START TIL KOMMENDE FORÆLDRE

Ti kommuner over hele landet tilbyder forældreuddannelse

"En god start – sammen" til familier. Uddannelsen annonceres via hjemmesider i kommunerne og rummer bl.a korte oplæg fra fagfolk, diskussioner med andre deltagere, udveksling af erfaringer og korte film. Kurserne udbydes som et resultat af Satspuljen 2010-2013 vedrørende "Børns trivsel i udsatte familier med overvægt og andre sundhedsrisici", som blev udmøntet i december 2010.

Forældreuddannelsesprogrammet er forankret i kommunen og bliver tilbudt i følgende kommuner:

Glostrup
Horsens
Hjørring
Høje Tåstrup
Lolland
Nyborg
Odense
Syddjurs
Tønder
Vordingborg

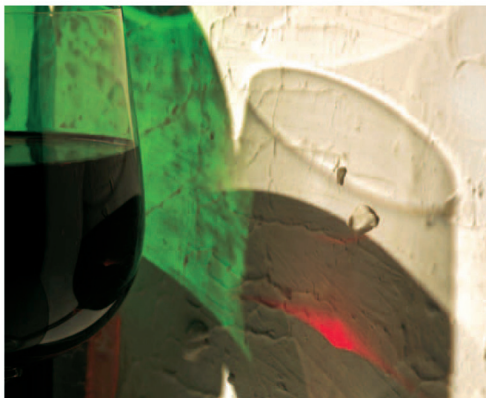
Kontakt
Annette Poulsen - anp@sst.dk

Uddannelsen sætter fokus på at styrke forældres kompetencer til at drage omsorg for deres egen og barnets trivsel og sundhed og dermed reducere de risici, som kan påvirke eller true barnets sunde udvikling. Programmet for forældreuddannelse er det første af sin art i Danmark og indeholder 11 møder for kommende og nye forældre. Der er tre møder før fødslen. Første møde er ca. 8 uger før den forventede fødsel og sidste møde, når barnet er cirka 2½ år gammel. Forældreuddannelsen henvender sig til begge forældre.

Kommunerne i programmet tilbyder derudover et særligt forløb kaldet værkstedsaktiviteter til udsatte familier med overvægt og andre sundhedsrisici og behov for særlig støtte. Værkstedsaktiviteterne er udviklet af Fødevarestyrelsen, som en del af satspuljeaftalen. Derudover har de enkelte kommuner mulighed for at udbyde andre særlige tilbud, som kommunen selv har udviklet, herunder fx tilbud om rygestop til forældrene og udvidet mulighed for at tilbyde hjemmebesøg udover spædbarnsalderen.

For at kunne rekruttere de kommende forældre i god tid før fødslen, er samarbejdet mellem de praktiserende læger og jordemødrene på regionernes sygehuse særlig vigtigt. Kun forældre, der deltager i modelprojektet før fødslen, kan følge hele forældreuddannelsen. I 9 ud af de 10 kommuner deltager jordemoderer i de tre mødegange før forventet fødsel, og i en enkelt kommune deltager jordemoderen kun én gang før fødslen.

Sundhedsstyrelsen

ANSVARLIG
UDSKÆNKNING

2009

KONFERENCER OM ALKOHOLFOREBYGGELSE

Overforbrug af alkohol er en af de væsentligste årsager til danskernes sygdomsbelastning med følger for den enkelte, de pårørende og for samfundet. Danskernes alkoholforbrug medfører store udgifter i kommunerne. Heldigvis er der gode muligheder for forebyggelse og behandling. Kommunerne har det primære ansvar for både forebyggelse af alkoholrelaterede skader og alkoholbehandling, og kommunerne er dermed en af de centrale aktører, der kan udnytte de gode forebyggelsesmuligheder.

Sundhedsstyrelsen har gennem en årrække sat fokus på alkohol og helbred, og har netop haft et særligt fokus på at støtte kommunerne i deres arbejde på alkoholområdet. 1/5 af landets kommuner har deltaget i et 4-årigt modelkommuneprojekt "alkoholforebyggelse i kommunen". I et samarbejde på tværs af forvaltninger har kommunerne arbejdet med at styrke den forebyggende alkoholindsats, sikre systematik og koordination - samtidig med at der skabes større sammenhæng mellem alkoholforebyggelse og alkoholbehandling.

Otte af kommunerne har gennem de seneste 3 år arbejdet efter metoden "Ansvarlig udskænkning". Metoden er udviklet på baggrund af danske og svenske erfaringer. I Sverige er metoden blevet evalueret og der har vist sig store gevinster. Volden i nattelivet er faldet betydeligt og de sundhedsmæssige forhold og økonomien er forbedret.

Det er centralt i det alkohol- og stofforebyggende samarbejde, at kommunernes og politiets opgaver med at give alkoholbevillinger og lejlighedstiladelser bliver udført på en måde, der kombinerer hensyn til såvel erhverv som alkoholpolitik.

Projektet står nu ved sin afslutning. Til inspiration for landets øvrige kommuner formidler kommunerne deres erfaringer på to afslutningskonferencer.

Deltag i konferencen for delprojektet "Ansvarlig udskænkning - en fælles vej til et trygt natteliv".

Torsdag den 8. december 2011 kl. 10-15 på Nationalmuseet

Deltagelse er gratis

Tilmelding senest den 27. oktober på st.dk/AnsvarligUdskænkning

Læs om projektet:
Alkoholforebyggelse i kommunen

Den første konference er for delprojektet "Ansvarlig udskænkning - en fælles vej til et trygt natteliv". Konferencen henvender sig til politi, politikere, kommunernes bevillingsnævn/bevillingsudvalg, ledere, forebyggelseskonsulenter og SSP-konsulenter samt restauratører, uddannelsesinstitutioner og andre med ansvar for at skabe et trygt natteliv.

Kom og deltag i debatten, skab dialog og bliv skarpere på, hvordan I lokalt kan sikre et trygt natteliv.

Den anden konference er for hovedprojektet "Alkoholforebyggelse i kommunen". Konferencen sætter fokus på kommunernes handlemuligheder på alkoholområdet og de mange erfaringer fra projektet bliver præsenteret. Konferencen henvender sig til landets kommuner.

Der vil blive sendt invitationer ud til kommunerne og komme opslag på www.sst.dk.

FLERE ÆLDRE KAN FÅ GAVN AF INFLUENZA-VACCINATION

Antallet af ældre, der bliver vaccineret mod influenza, falder, og Sundhedsstyrelsen opfordrer derfor kommuner og praktiserende læger til at synliggøre, at der fra 1. oktober igen er tilbud om gratis vaccination. Vaccinerne er gratis for ældre, der er fyldt 65 år, personer med kronisk sygdom, svært overvægtige og gravide, som er i særlig risiko for at blive alvorligt syg af influenza.

Under influenzaepidemier er der generelt en tydelig stigning i antallet af personer fra risikogrupperne, der bliver indlagt på hospital og i antallet af dødsfald, som følger af influenza. Derfor er det bekymrende, at vaccinationsdækningen i 2010 faldt både blandt ældre og personer med kronisk sygdom i forhold til tidligere år. Mens vaccinationsdækningen blandt ældre på 65 år eller derover i 2008 var på 53,7 procent og i 2009 på 52,5 procent, var den i 2010 faldet til 50 procent.

Kommuner kan støtte vaccinationsindsatsen

Det er vigtigt at sikre, at risikogrupperne er opmærksomme på det gratis vaccinationstilbud og fordelene ved det. Det gælder både for ældre, som kommunerne har en særlig mulighed for at informere, da de i forvejen benytter kommunens tilbud eller faciliteter, og for de andre personer i risiko.

Kommunen kan støtte vaccinationsindsatsen ved at:

- Hænge plakater op, der gør opmærksom på, hvem der er i risiko for at blive alvorligt syge af influenza. (Plakater kan bestilles på www.beskytdigmodinfluenza.dk)
- Uddanne kommunens medarbejdere, så de kan informere om fordelene ved at blive vaccineret og imødegå de myter, der er om influenzavaccination.
- Informere om den gratis influenzavaccination til borgere i risikogrupperne, der henvender sig til kommunen i andre sammenhænge.
- Kommuner der har planer om at lave en indsats, kan finde materialer på beskytdigmodinfluenza.dk.

Inflenzavaccination 2011

Det er anbefalet og gratis at blive vaccineret gratis, hvis man:

- er 65 år eller derover
- er kronisk syg efter en lægelig vurdering:
 1. med kronisk lungesygdom
 2. med hjerte- og karsygdom (undtaget isoleret forhøjet blodtryk)
 3. med diabetes 1 eller 2 (sukkersyge)
 4. med medfødt eller erhvervet immundefekt
 5. med svær overvægt (vejledende BMI>40)
 6. med påvirket respiration på grund af nedsat muskelkraft
 7. med kronisk lever- og nyresvigt
 8. med andre kroniske sygdomme, hvor tilstanden ifølge lægens vurdering medfører, at influenza udgør en alvorlig sundhedsrisiko.
 9. har andre alvorlige sygdomme, hvor tilstanden ifølge lægens vurdering medfører, at influenza udgør en alvorlig sundhedsrisiko.
- er gravid i 2. og 3. trimester
- er husstandskontakter til svært immunsupprimerede patienter, idet man her i særlige tilfælde kan tilbydes vaccination.

Desuden kan førtidspensionister blive vaccineret gratis.

Deltag i konferencen
"Fysisk aktivitet for børn og unge -
strukturel forebyggelse i den kommu-
nale strategi".

Kontakt
Tue Kristensen - tuk@sst.dk

GET MOVING

Get moving kampagne bliver gennemført i uge 16, 17 og 18 i 2012. Omdrejningspunktet for kampagnen bliver street aktivitet. Kampagnen vil bl.a. bestå af TV spot, hjemmeside, klassekonkurrence, og lokale aktiviteter i 4 kommuner og et undervisningsmateriale, som skolerne, udover at downloade fra www.getmoving.dk, kan låne på centrene for undervisningsmidler. Desuden bliver der, d. 24. november 2011, som en del af kampagnen, afholdt en konference om fysisk aktivitet med titlen "Fysisk aktivitet for børn og unge - strukturel forebyggelse i den kommunale strategi".

Tilmelding senest den 1. november på
<http://www.7timeromugen.dk>

KOMMENTAR

AF ELSE SMITH
Direktør, Sundhedsstyrelsen

ALKOHOLKAMPAGNE I KOMMUNERNE

Op mod halvdelen af alle landets kommuner deltager aktivt i årets alkohol-kampagne og er med til at formidle Sundhedsstyrelsens budskaber om lavrisikogrænser for alkoholforbrug. Kommunerne har som bekendt mange sundhedsopgaver, og på alkoholområdet, hvor forældre, skoler og samfundet har et ansvar, har kommunerne et særligt ansvar som også omfatter alkoholbehandling. Via sundhedsprofilerne har kommunerne fået nye muligheder for at tilrettelægge egen indsats.

Kommunerne har i virkeligheden mange brikker at spille med, hvis de vil bidrage til at særligt de unge, men også voksne borgere i almindelighed, får et alkoholforbrug, der er forbundet med lav risiko. Inden for den borgerrettede forebyggelse er det fx kommunen, der giver bevillinger til at udskænke alkohol, og det er dermed kommunen, der afgør hvor mange forskellige udskænkingssteder, der skal ligge tæt på hinanden eller tæt på uddannelsessteder, arbejdspladser, sportscentre mv.

De seneste sundhedsprofiler viser hvor vigtig dokumentationen på det her område er. Gennem profilerne kan kommunerne fx se, hvor mange af deres borgere, der drikker over Sundhedsstyrelsens genstandsgrænser. Der er store forskelle i, hvilke udfordringer kommunerne har på området. Men det er afgørende, at tallene bliver brugt som et redskab i arbejdet og at kommunerne interesserer sig for, hvad der karakteriserer kommuner, som har et lavt alkoholforbrug. Profilerne giver svar på visse spørgsmål, men de giver også kommunerne mulighed for at stille sig selv nye spørgsmål og finde inspiration til nye lokale indsatser.

Sundhedsstyrelsen har med de kommunale sundhedsindikatorer også leveret kommunerne tal for, hvor mange borgere der er i alkoholbehandling og hvilke udgifter det er forbundet med, eller hvor dyrt det er ikke at gøre noget.

Det er derfor med stor tilfredshed, at jeg ser, at rigtig mange kommuner deltager aktivt i årets alkoholkampagne og viser deres borgere, at de også er engageret i at løfte opgaverne på alkoholområdet.